

‘Ο γ-εἰς περπάθετε ὄγλήγορα, δ ἄλλος ἦταν γιαβάσις Μονοφάτσ. Συνών. ἀγάληος, ἄναργος, ἀράθυμος 1β, ἀργητός Α1β, ἀργιρός, ἀργοκίνητος, ἀργοπέρατητος, ἀργοπορινός, ἀργοπόριστος, ἀργοπόρος, ἀργός Α2, ἀργοσάλευτος, *ἀργόσης, ἀργοστόλιστος 2, ἀργόσυνροτος, ἀργοχέρης, γιαβάσικος, μπάσος, δικνιάρης δικνός, σιγανός, ἀντίθ. γοργός, γρήγορος, σβέλτος. β) Ήρεμος, ἡπιος Εύβ. (Κάρυστ.) Ιων. (Βουρλ.) Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Σάμ. 2) Ἐπὶ κλιβάνου ἡ φούρνου, ὁ χαμηλῆς θερμοκρασίας, ὁ ἀτελῶς πυρωθεὶς Α. Κρήτ.: Πολλὰ γιαβάχη ἥφηκες τὸ φοῦρνο καὶ δὲ θὰ τὸ φήσῃ τὸ φωμί.

‘Η λ. καὶ ώς ἐπών. ὑπὸ τύπ. Γιαβάσης Αθῆν. Θεσσ. (Βόλ.) Κάρπ. Κρήτ. (Ρέθυμν. Χαν.) Κάλυμν. Κῶς Μακεδ. (Γιαννιτσ. Σέρρ.) Πελοπν. (Κιάτ. Κυπαρισσ. Λεχαιν. Ξυλόν. Πάτρ.) Σάμ. (Μαραθόν.) Στερελλ. (Θῆβ.) Φούρν. κ.ἄ.

γιαβάσικα ἐπίρρ. Εύβ. (Κουρ.) Κύπρ. ἀβάδ'κα Μακεδ. (Ρουμλ.)

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. γιαβάσικος.

‘Αργά, σιγά, ἡρεμα ἔνθ’ ἀν.: Μίλευε πιὸ γιαβάσικα Κουρ. Μὶ τὰ ἥλιγυν αὐτὰ ἀβάδ'κα-ἀβάδ'κα Ρουμλ. Συνών. εἰς λ. γιαβάσικας.

γιαβάσικος ἐπίθ. Αθῆν. Εύβ. (Κουρ. κ.ἄ.) Ιων. (Μπουρνόβ.) Λειψ. — Π. Γενναδ., ‘Ἐλλην. γεωργ., 11, 341. N. Ἐστ. 25(1939), 856. — Λεξ. Πρω. Δημητρ. γιαβάδ'κος Θράκ. (Τσακίλ. κ.ἄ.) Προπ. (Αρτάκ.) γιαβάδ'κοντος Βιθυν. (Πιστικοχ.) Θεσσ. (Πήλ.) Θράκ. (Σουφλ.) Λέσβ. (Αγιάσ. κ.ἄ.) Μακεδ. (Βέρ. Δάφν. Νάουσ. Νιγρίτ. Σέρρ.) γιαβάδ'κοντος Μακεδ. (Κοζ. κ.ἄ.) αβάδ'κοντος Μακεδ. (Βέρ. Μελίκ.) κ.ἄ.) γιαβάσικος Θράκ. (Μάδυτ.) Ιων. (Βουρλ.) διαβάσικος Ν. Πολίτ., Παροιμ., 3, 633.

‘Εκ τοῦ ἐπιρρ. γιαβάσικος, δπου καὶ τύπ. διαβάσικος, πρὸς ἐρμηνείαν τοῦ τύπ. διαβάσικος. ‘Ο τύπ. γιαβάσικος διὰ μετάθεσιν τοῦ ι.

1) Νωθρός, βραδυκίνητος, ἀργός Βιθυν. (Πιστικοχ.) Εύβ. (Κουρ.) Θεσσ. (Πήλ.) Θράκ. (Τσακίλ. κ.ἄ.) Λέσβ. (Αγιάσ. κ.ἄ.) Μακεδ. (Δάφν. Μελίκ. Νάουσ. Νιγρίτ.) — Λεξ. Δημητρ.: Πολὺ γιαβάσ'κο τὸ χέρ' τ', δὲ *boq'* νὰ βγάν' δ'λειὰ Τσακίλ. “Ἐνα μ'λάρ' γέρ'κον, γιαβάσ'κον 'Αγιάσ. Πουλὺ γιαβάδ'κον ἀλονγον, μούγκι γιὰ φουρτιὸ εἶνι Νάουσ. *Elni* πουλὺ γιαβάδ'κοντος κι δὲ *dovn* γλέπον νὰ 'ρτ' ἀγλήγονρα Πιστικοχ. Τοὺ ἀσανσέρ εἶνι γιαβάδ'κοντος θέλι' μ'σὴ ὥρα ν' ἀντέβ' Δάφν. β) Ηπιος, ἡρεμος Εύβ. (Κουρ.) Θεσσ. (Πήλ.) Θράκ. (Μάδυτ. Σουφλ. Τσακίλ.) Ιων. (Βουρλ.) Προπ. (Αρτάκ.) κ.ἄ. — Λεξ. Πρω. Δημητρ.: *Elnai* γιαβάσικος ἀνθρωπος Κουρ. “Ἐχ' ἔνα γιαβάσ'κο ἀλογο, τὸ καταπόδ' τ' γ'ρίζ' (= τὸν ἀκολουθεῖ) Τσακίλ. Καλὸ πιδί, γιαβάσ'κον Σουφλ. Συνών. εἰς λ. γιαβάσικης. 2) Ἐπὶ γεύσεως, ἐλαφρός, μὴ ἔντονος Αθῆν. Μακεδ. (Βέρ. Κοζ. Νιγρίτ. Σέρρ. κ.ἄ.) Προπ. (Αρτάκ.) — Ν. Πολίτ., Παροιμ., ἔνθ' ἀν. — Λεξ. Πρω. Δημητρ.: Γιαβάσικος καφές (δ ἐλαφρός βραστός) Λεξ. Πρω. Δημητρ. Μ' ἀρέσει δ γιαβάσικος καπνός Αθῆν. *Eln'* αβάσ'κον τὸν καπνὸ Μακεδ. Δὲ μὲ ἀρέσοντ τὰ γιαβάδ'κα καπνὰ τ' τούς Αρατουλῆς Σέρρ. Συνών. ἀλαφρός 2β, ἀντίθ. βαρύς Α5, σέρτικος. β) Ἐπὶ θερμότητος, χλιαρός, ὑπόθερμος Αθῆν. Εύβ. (Κουρ.): Γιαβάσικη φωτιὰ Αθῆν. Ζ-ζέσταρε

τὸν-νερό; — *Elnai* γιαβάσικο (Ζ-ζέσταρε = ζεστάθηκε) Κουρ.

γιαβασλαντίζω ἀμάρτ. γιαβασλαδίζον Λέσβ.

‘Εκ τοῦ Τουρκ. *y a s l a m a k* = περιπατῶ ἀργά, ἡρεμῶ, ἡσυχάζω.

‘Ηρεμῶ: Γιαβασλάδ'σι τοὺς ξίδι τ' (παρῆλθε ἡ δρυγή του, ἡρέμησε).

γιαβασλίκι τό, ἀμάρτ. γιαβασλίκιν Λυκ. (Λιβύσσ.)

‘Εκ τοῦ Τουρκ. *y a s l i k* = πραότης, βραδύτης.

‘Ηπιότης, ἡρεμίκη τρόπων.

γιαβέρης δ, Θράκ. (Καλλικράτ.) γιαβέρ'ς Θράκ. (Άδριανούπ.) Μακεδ.

‘Εκ τοῦ τουρκ. *yaver* = βοηθός, ὑπασπιστής.

‘Τπασπιστής ἔνθ' ἀν.: Τὴ γαραὴ σηκώθηκε, πῆρε τὸ γιαβέρη του Θράκ. (Καλλικράτ.) Στέλν' κὶ τοὺν τρανύτιον τοὺν γιαβέρ' τ' Μακεδ.

‘Η λ. καὶ ώς ἐπών. ὑπὸ τύπου Γιαβέρης Αθῆν. Μακεδ. (Θεσσαλον.)

γιαβουκλοῦ ή, 'Αγαθον. 'Αδραμ. 'Ανδρ. 'Ικαρ. 'Ιων. (Βουρλ. Κρήν. Μπουρνόβ. Πέργαμ. Σμύρν.) Κρήτ. Κύθηρ. Κύπρ. (Γερμασ. κ.ἄ.) Κῶς (Καρδάμ. Πυλ.) Λέσβ. Λῆμν. Μακεδ. (Βέρ.) Σάμ. Τῆν. Χίος (Πυργ. Φυτ.) — Λεξ. Βλαστ., 411 γιαφουκλοῦ Κάρπ. (Έλυμπ.) γιαουκλοῦ 'Ικαρ. Κάρπ. Μεγίστ. Ρόδ. γιαουκλοῦ Ρόδ. γιαουκλῆ Θράκ. (Άμφρ.) γιακλῆ Θράκ. (Άδριανούπ. κ.ἄ.) 'Αρσεν. γιαβουκλοῦς 'Ιων. (Βουρλ. Μπουρνόβ. Σμύρν.) Λῆμν. Τῆν. Χίος κ.ἄ. γιαουκλούς 'Ικαρ. γιαβουκλός 'Ιων. (Κρήν.) γιαουκλῆς Θράκ. (Άμφρ. Ελληνοχώρ.) γιακλῆς Θράκ. (Άδριανούπ. Δαδ.)

‘Εκ τοῦ τουρκ. *y a s u k l u* = μνηστήρ, μνηστή. ‘Ο τύπ. τοῦ ἀρσεν. προσηρμόσθη πρὸς τὴν ἐλληνικὴν κατάλ. ‘Ο τύπ. γιακλῆ καθ' ἀπλολογίαν καὶ μετασχηματισμὸν κατὰ τὰ θηλ. εἰς -η.

‘Η μνηστή, δ μνηστήρ Θράκ. (Άδριανούπ. Άμφρ. Δαδ. Ελληνοχώρ.) 'Ικαρ. 'Ιων. (Βουρλ.) Λῆμν. Μεγίστ. Χίος (Πυργ. κ.ἄ.) κ.ἄ.: Αὐτὸς εἶνι γιακλῆς μὶ τ' δεῖνα Δαδ. ‘Η Μαρία πηγαῖν’ τούς γιαουκλῆ τούς Ελληνοχώρ. Συνών. ἀρμα στός 1, ἀρραβωνιας 2β, ἀρραβωνιάς ἀρης, ἀρραβωνιασμένος (ιδ. ἀρραβωνιασμένω), ἀρραβωνιασμένης, δαχτυλιδωμένος, μνηστήρας, συνιστήρ, χαρτωμένος. β) 'Ερωμένη, ἐραστής πολλαχ.: Είχε μιὰ γιαβουκλοῦ ἀπὸ τὴν Σάμο 'Αγαθον. Κάθε βράδυ πηγαίνει τούς γιαβουκλοῦ του Κρήτ. “Ολο πετριὲς μοῦ φίχνει ὁ λεγάμενος, θέλει νὰ μὲ πιάσῃ γιαβουκλοῦ (μοῦ φίχνει πετριὲς = μοῦ κάνει ὑπαινιγμούς) 'Ιων. (Σμύρν.) Μέχρι φέτη την γιαβουκλοῦ, ἀπεσήμερις ἀ κάμω ἀρρεβῶντα Χίος (Φυτ.) Κατάκαρδα τοὺς πῆροι οὐ καφούρος, π' τοὺς ἄφ' κι ἡ γιαβουκλοῦ τ' Σάμ. ‘Ἐν ἐνδρέπ-ῆεσαι νά' σης καὶ γιαβουκλοῦν; Κῶς (Καρδάμ.) Τὸν ηὔρε τὸ κρῆμα τσῆ γιαβουκλοῦς του ποὺ τὴν ἀφησε 'ς τὰ καλὰ καθούμενα τρία χρόνια 'Ιων. (Σμύρν.) Τ' ἔχει μιὰ ἀγάπη δ γιαβουκλοῦς τσῆ, ποὺ τὴ βλέπει μέσα 'ς τὰ μάτια αὐτόθ. ‘Ο γιαβουκλοῦς λέει τῆς γιαβουκλοῦς Χίος || 'Δσμ.

‘Ο μύλος ἔχ' δχτὼ πανηγὰ κι ἀλέθει τὸ σιτάρι κι ὅποιος δὲν κάμει γιαουκλοῦ δὲν εἶναι παλληκάρι Μεγίστ.

